

1. แนวคิดหลักการนวัตกรรมการ

แนวคิดการสอนแบบมอนเตสซอรี เกี่ยวเก็บแนวคิดที่คำนึงถึงเด็กเป็นจุดหลัก ในการจัดการเรียนการสอน ความสนใจ ความต้องการ และการมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง แกะไขข้อผิดพลาด ด้วยตนเองของเด็ก ได้นำมาพิจารณาและวิเคราะห์ เพื่อแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยความรู้สึกของความมีอิสระ ได้ใช้จิตของตนในการซึมซับสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเกิด ความอยากรู้อยากเห็น และแสวงหาความรู้อย่างมีสมาธิ มีวินัยในตนเอง เกิดการพัฒนาการต่างๆ ด้านไปในเวลาเดียวกัน การเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรีสามารถพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยทารกจนถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกกลุ่มทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติ ทุกชนชาติ ศาสนา

<http://sduic.dusit.ac.th/wp-content/uploads/2014/03/มอนเตนซอรี-file.pdf>

2. หลักการและที่มาของการเลือกนวัตกรรมการในบริบท

การเรียนการสอนมอนเตสซอรีเกิดจากแนวคิดของมาเรีย มอนเตสซอรี (Maria Montessori) แพทย์หญิงชาวอิตาลีที่มีความเชื่อว่า " การให้การศึกษากับเด็กในวัยเริ่มต้น ไม่ใช่การนำความรู้ไปบอกกับเด็ก แต่ควรเป็นการปลูกฝังให้เด็กได้เจริญเติบโตไปตามความต้องการทางธรรมชาติของเขา" มอนเตสซอรีเริ่มต้นนำแนวการสอนนี้ไปใช้กับเด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้า โดยประดิษฐ์สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นหัวใจสำคัญในการเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยเน้นการฝึกฝนทางด้านประสาทสัมผัสจับต้อง ปิดหรือหมุนด้วยมือ เพื่อให้สมองทำหน้าที่ตอบสนองได้ เด็กๆ จะได้เรียนรู้ความสำเร็จ ความล้มเหลว รู้จักแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเอง เกิดแรงผลักดันที่เด็กทำให้เกิดขึ้นเอง และมีระเบียบวินัยที่เกิดจากความเป็นอิสระของเด็ก โดยไม่จำเป็นต้องมีคำติชมของผู้ใหญ่ หรือการให้รางวัลและการลงโทษ มอนเตสซอรีประสบความสำเร็จอย่างยิ่งเมื่อเด็กที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้าเหล่านั้นสามารถอ่าน เขียน สอบผ่านและเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ และยังใช้ได้ผลดีกับปกติอีกด้วย วิธีการสอนของมอนเตสซอรีจึงเป็นที่แพร่หลายไปทั่วโลก taamkru.com

เน้นผู้เรียนจากการสัมผัสอุปกรณ์ให้เด็กหรือผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือลงมือผ่านการเล่นของจริงหรือการเล่นของสิ่งที่จะเรียนรู้ในห้องเรียนตามมุมต่างๆ

3. ลักษณะการจัดการชั้นเรียน

การจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน เพื่อสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและ เครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่างๆ

dia.go.th

รูปแบบการจัดมุมแบบมอนเตสซอรี

4.บทบาทครู

1. จัดสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์(อุปกรณ์ 4 หมวด บรรยากาศ บุคคล)
2. เชื่อมโยงเด็กกับอุปกรณ์ โดยอาศัยการใช้อุปกรณ์
3. มีความรักเด็ก ความรักเป็นพลังขับเคลื่อนชีวิต
4. ยอมรับนับถือเด็ก ให้อิสระในการเลือก คิด ทำ
5. ให้เด็กศึกษาค้นพบด้วยตนเอง
6. ไม่ตำหนิ ทำโทษ หรือให้รางวัล ถ้าเด็กทำสำเร็จจะเห็นคุณค่า ในตน และเป็นพลัง ในการที่จะเรียนรู้ต่อไป
7. สังเกตพฤติกรรมเด็ก บันทึกข้อมูล เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล
8. พัฒนาอุปกรณ์ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ให้ถึงขีดสุดของศักยภาพของแต่ละบุคคล
9. เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ
10. พบปะผู้ปกครอง เพื่อร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการเด็กเป็นระยะ

บทบาทนักเรียน

1. มีพัฒนาการทุกด้านเต็มตามศักยภาพ
2. มีระเบียบวินัย
3. มีสมาธิในการทำงาน รักความสงบ
4. ควบคุมตนเองและพึ่งพาตนเองได้
5. ทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น
6. รู้สิทธิของตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่น
7. มีมารยาทตามวัฒนธรรมที่ตนอาศัยอยู่
8. รักอิสระและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
9. รักสิ่งแวดล้อม

โดยนางสาวนิสา ตูตบัตร์

